

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» від ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженнє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Благодати консолідації.

На днях появил ся альманах віденської «Січи», виданий товариством в память 30-их роковин основаня. В альманасі уміщена на вступі коротка історія «Січи». Колись доповнимо сю історію нашими замітками. Нині звернемо увагу наших читателів на момент, зазначений в тій історії, над котрим стояло би застановитись нашим з москвофілами сконсолідованим народом. Автор історії Січи, др. Мирон Кордуба, помітив іменно, що віденська «Січ» за трицять літ свого існуваня пережила три консолідації з москвофілською віденською молодіжню. А які були наслідки такої консолідації? — розкажемо за автором.

Перша консолідація счинила ся в 1879 році, як-раз в часі, коли у Львові «Дружний Лихвар» народовецкий сполучив ся з москвофілським «Академічским Кругом». Січовики пішли тоді в сліди львівських народовців-академиків і пробували «Січ» зілляти в одно товариство з віденською «Русскою Основою». Автор історії «Січи» пише на сю тему так: «В тім часі під впливом спільних переслідовань зі сторони ряду (що устроїв нагінку за соціалістами в «Січи» а «Основу» намагав ся розв'язати за висланє нельояльної телеграми до черновецького «Союза») повіяло духом консолідаційним між народовскою а москвофілською молодіжню. Делегати обох сторін урадили розв'язати оба товариства та заснувати нове спільне під назвою «Молода Русь». Однак на щастє — каже автор історії — намістництво віденське на се не дозволило і «Січ» остоялась яко окреме товариство. Лише деякі члени «Русскої

Основи» приступили до «Січи» під умовами, що урядовим язиком «Січи» буде галицько-руський народний діалект та що урядова правопись буде етимологічна, приписана 3-им виданем граматики Осадці.»

Який-же хосен виїшов з сеї консолідації? Др. Кордуба відповідає: «Нові товариші (з «Русскої Основи») не внесли до товариства ніякого житя, а ціла консолідація, подібно як у Львові, розбила ся в короткім часі. Се один доказ більше на правду, що лише ті партії можуть входити з хісном у звязь зі собою, у яких є спільна основа і ціль. Тут, звісно, не було ні одного ні другого. Одиноким замітним результатом сеї згоди було, що через два роки (1879—80) писано січові протоколи етимологічною правописею. Аж в 1880 р. віджив в «Січи» наново літературний рух. В чотири роки по пробі консолідації з москвофілською молодіжню прийшло ся «Січовикам» переконати ся, як марні суть всі сего рода проби та як безхосенні були стараня, приєднати сих ворогів нашої народности. Коли 20-го падоліста 1883 р. «Slovenija» устроїла в честь проф. Мікльосіча вечерниці, то голова москвофілського товариства «Буковина», Дудикевич, виступив перед цілою Славянщиною з промовою, в котрій брутально нарушив честь нашого народу і обкидав грязюкою своє власне гніздо. Ся безтактність обурила «Січовиків» і виділ «Січи» рішив сейчас зірвати всякі зносини з «Буковиною». Так покінчила ся ціла згода, заінагурована з таким шумом. Потім звернено ся тим інтензивнійше до роботи в самім товаристві.»

Друга консолідація счинилась в 1890 році. Причиною зближеня «Січи» до

москвофілської «Буковини» була — після суду автора історії — обставина, що «Січ» увійшла в конфлікт з польским академічним товариством «Ognisko» а пос. Романчук заінагуровав в галицькім соїмі нову еру. Всі — каже др. М. Кордуба — надіяли ся, що на Русь спаде дощ благодати в виді високих чинів і ордерів (?). Одна «Січ» запротестувала на окремім meeting-у проти згоди з правительством, за що стягнула на свою голову цілу бурю громів у галицьких часописях. Опущена своїми, мусіла «Січ» лучити ся з союзниками на часі, які також виступили проти нової ери — з москвофілами.

Оправдавши в сей спосіб конечність (?) другої консолідації «Січи» з москвофілською «Буковиною», др. М. Кордуба додає зараз: «Що ся спілка була неприродна, виказало ся в коротці. Коли в літі 1891 р. загостила у Відені прогультка «Бояна» в повороті з праскої вистави і «Січ» в честь гостий устроїла велчавий комерс, прийшло знова до бучі через бесіду репрезентанта «Буковини», д. Алексевица.

Третя, хоч дуже сумніва і невизразна консолідація деяких «Січовиків» з членами «Буковини» закінчила ся в 1893 р. тим, що по демонстрації, виправленій на двірці віденським деякими членами москвофілської «Буковини» пок. митрополитови Сильвестрови, правительство розв'язало «Січ» д. 31-го грудня 1893 р. Від регенерації «Січи» запанувала однакж — каже автор історії — в товаристві апатія.

Історія «Січи» поучаюча хоч би і для старших віком політиків руских. З неї виходить та правда, оперта на потрібнім досвіді, що скілько разів народовці з «Січи» сполучились з москвофілами, стілько разів

16

За батькову вину.

Святочне дідове оповіданє.

Написав Олександр Катренко.

(Дальше.)

— Ну, то що, твій? Велика штука! Про те нам все однаково, бо як докаже? Нема гіршого свідка над дитину, сам добре знаєш. Не назарошне, то знехоття промелеть ся, от тоді і цілуй ся й з ним і з тобою. Ото-ж то й є! Вгамуй ся-ж ти сам краще, а не ми, а то й тобі і нам доведеть ся не за понюх табаки пропадати. Так нехай же воно краще згине, ніж нам троїм через його одного, нікчемного. А ти, Афонька, не турбуй ся так дуже, ще будуть! Ще такий, дивись, виллеть ся, що й куди тобі цей! Адже Іванька? Ото-ж я сам з ним. Пусти!

— Ні, ні, доки живий не попущу того! Геть к бісу! Не дам! — зовсім вже грізно, навіть люто спинив Опанас Іванович того. — Він не скаже. Нікому не скаже й не промелеть ся. Він у мене не такий. На батька не докаже. Я прикажу.

— Ну, коли, кажеш, не такий, то як знаєш. Хай йому грець, хай живе! Тільки гляди! Але все таки прикажи, йому!

— Миколо, Миколо, синку йди до мене! Вилязь бо! Лізь! Не бійсь, ніхто не троне тебе! — викликав Опанас Іванович сина зпід стола.

Але дармо, той не показував ся. Далеко не заспокоїв його батько своїми обіцянками. Не покладав ся він навіть і на батька тепер, не йняв і йому віри, ані на крихтиночку-ж. Ще дужче він ухопив ся рученятами за ніжку стола і ще більше там притаїв ся. Чув він, як за нього торжили ся, як батько у силу виторжив йому життє. Вилізу, то хто його знає, як повернеть ся це: може знов, може й пикнути не дадуть, як он тим там — думав він. Не вірив, кажу, він тепер, після того, що бачив, і рідному батькови; бояв ся його одноково, що й тих. Не батьком тепер він йому здавав ся, ні, такою-ж лихою людиною, таким же душоубом, як і ті обидва.

— Ач, мізерне, притаїло ся! Оттакий він слухняний у тебе?! А ще хвалиш! Ось пострівай, я його зараз! випове воно у мене!

І відіхнувши Опанаса Івановича, нахилив ся, силкома потяг і витяг хлопчину, мов порося, за ногу той перший.

— Ось тобі він! на! ха-ха-ха-ха! Ну, ставай же неприкаяне й слухай, що батько тобі казати ме! — приказував, ставлячи помертвілу дитину на ноги. — Кажі! — обернув ся він тоді до Опанаса Івановича.

— Тату, тату, таточку! Я не буду, ніколи не буду! Я не зробив нічого! — дуже жалібно, не тямлячи себе, благав тимчасом Миколка.

Знов полюсувало те проханє пуще ножа по душі у Опанаса Івановича.

— Не зробив, ти не зробив, моя дитино! Я клятий нароби! А!... і що я нароби! —

печутно, навіть й не язиком, але швидче думками, прошепотів він сам до себе.

Але ту-ж мить оханувши ся і мусячи поневолі вважати на бажанє, виявленє товаришем, переломив себе, свої пекельні почуваня й грізним батьківским гласом обернув ся до сина з річю.

— Миколо! Слухай сюди! Чуєш? — І не одержавши, навіть й не дождаючи відповіді, з опущеними долу очима повів далі: — Щоб ти міні, що бачив, що чув, а нікому, а ніколи, не то що, але очима не промовив ся! Сам забув би! Інак я тебе задшу! Повішу, утоплю, на двоє розчепірю, на смерть забю! Чуєш? А!? Гляди-ж ти в мене! — Почавши з початку звичайним голосом, він вповодж того свого приказу все повисчував й повисчував його і нарешті, при послідньому слові, глянув вже на сина так люто, що аж стиснув кулаки й заскреготав зубами. — Кажі! Чого мовчиш!? Заліпило тобі?! Заціпило! Не чуєш? — й знов заскреготав.

— Ні-ні, чую, чую! Таточку, рідненький, не буду, не скажу, не забуду, — тихим голосом, обливаючись слізми, благав хлопчина.

— Тож то міні!!! Тільки забудеш!! Попро-буй! Геть відселя!! — зі всієї сили галасонув Опанас Іванович.

Тому-ж тільки того було й треба; інчого кращого над те, нічого він і не бажав. Куди там! Як блискавка та метнув ся він відтіля. Як вітер злетів з рундука і як метелик впорхнув

«Січ» клонилась до упадку, або ледви животіла, відсунувшись від всякої національної роботи. Станувши відтак о своїх силах, при своїй програмі, «Січ» заєдно відживала і з достоїнством представляла себе перед другими славянськими товариствами у Відні. Показувалось іменно заєдно, що сполука з негаторами Руси була каменем у ноги для народівців і для їх трудів в користь руского народу. Негатори Руси не лише ослабляли духове жите Січовиків, але ще і компромітували товариство перед другими Славянами, що жили лише своїми національними ідеалами і через те набирали чим раз більшої сили.

Нас тішить сеї погляд Голови «Січи» на справу консолідації народівців з москвофілами і думаємо, що тяжкі досвіди не зведуть вже віденських народівців на консолідаційні манівці. А з другої сторони ми пересвідчені, що і наші сконсолідовані в краю небавом зрозуміють, що їх сполука з московськими ренеґатами була і є «неприродним союзом», позаяк сему союзови недостає також «ні спільної основи, ні спільної цілі». Благодати консолідації народівців з іредентою московскою видні вже. В табор народівців в краю закрадає ся звільна апатія і невдоволене, іменно з того, що ворожба деяких проводирів консолідації, мов-то до року галицькі москвофіли щезнуть з овиду, не оправдуєсь. Противно. З недавньої полеміки в російській прасі на тему руских гімназій в Галичині виходило дуже ясно, що аж по довершеній консолідації наші москвофіли почули твердий ґрунт під ногами, так, що могли сказати своїм московским благодітелям: Соверши ся! Ми обєднили вже галицьких сепаратистів!

Вирочім, чи Росії залежить на омосковщеню Руси? Ось на днях умістили «Петерб. Ведомості» передову статю Гольмштрема на тему так званої програми «абрусенія» не-московских народів в Росії. Гольмштрем каже: «Щоби довести до скріплення Росії, не можна спиняти розвою других народів, живучих в імперії. Тим убиваємо самих себе. Противно. Нам треба в рівній мірі дбати о розвій других індивідуальностей народних як і о свою власну. Треба в мирі з ними стикати ся, тягнути їх до себе, а не відтручувати. Треба їх привлечи до спільної державної роботи. Держава, що убиває національні індивідуальности, ослаблює себе і свою творчу силу. Спиняти розвій других народів значить одно, що ослаблювати центр держави». — Наколи-ж в самій Росії національний централізм уважає ся нині вже погубною утопією для держави, то який хосен може вийти для нас з сполуки з тими, що за гроші наймились ширити сю утопію між галицькими Русинами? Партиям національним, хоч би як противним собі в спеціальних змаганнях,

вільно лучитись в часі потреби. Союз з ренеґатами — недостойне діло людий-патріотів...

Вісти політичні.

В справі виїмкового стану послали кс. Стояловский, Цена і Кубік передали меморандум президентови міністрів графови Тунови. В тім меморандум старають ся звести мотиви, що промовляють за знесенєм виїмкового стану. Крім того депутация на аудієнції у президента міністрів через цілу годину устно заступала становишко, заняте в меморандум що до виїмкового стану. Президент міністрів гр. Тун відповів, що він сам був намістником підчас виїмкового стану в Чехах і не є приклонником таких заряджень. Правительство рішаєсь на се по зрїлій розвазі і відкликати свій крок може також лише по зрїлій розвазі. Буде єго тішити, коли намістник Галичини зробить предложєне, щоби звести виїмковий стан; в такім разі стан виїмковий не потреває ані одного дня довше. Але відносини в Галичині були такі, що стан виїмковий був конечний і так само є ще і нині. Правительство само не може знести єго, а мусить чекати на внесенє намістника Галичини що до знесеня виїмкового стану.

В угорскім соїмі предложив вчєра міністер скарбу Люкач бюджет на р. 1899 і виголосив широке фінансове поясненє. Звичайні видатки року 1899 преліміновано на 460,005.399 зр. с. є, більше о 10,616.000 зр. від минушого року. Звичайні приходи року 1899 преліміновано на 482,464.037 зр. с. є. о 11,858.586 зр. більше від мин. року. Надзвичайні видатки виносять 43 міль. зр. а в мин. році виносили 49 міль. зр.; приходи надзвичайні преліміновано на 20,839.000 зр. Той недобір покриває звижка приходів звичайних. Ординарія і екстра-ординарія разом виносять в видатках 503,264.446 зр. а в приходах 504,303.603 зр. — Загальна надвизка з усіх позицій бюджету виходить на 39.157 зр., коли в мин. році було 48.000 зр.

Спільні видатки звичайні означено на міль. коли в мин. році було 28 міль. Спільні видатки надзвичайні преліміновано на 6,400.000 зр., отже о 100.000 зр. більше, ніж мин. року.

По тім цифровім представленю бюджету міністер скарбу Люкач сказав:

Не улягає жадному сумнівови, що для правительства було би дуже пожаданого річею, щоби предложений бюджет ухвалено як найскорше. Але на столі палати находять ся ще иньші внесенєня далеко важнійші. Суть се угодові предложєня, які для Угорщини представляють такі знатні користи, що для їх полагодженя варто відложити ухвалу бюджету і евентуально прийняти провізорію бюджету. Ми повинні доложити всяких старань, щоби закони, що дотичать валюти, банку і митової звязи, могли чим скорше увійти в жите, щоби нарешті скінчила ся провізорія, що наносить шкоду краєвій підприємчivosti та щоби настали дефінітивні, легальні відносини.

Перед конференціями задля розброєня Європи, проіонованими російским царем, починають колибати ся відносини між державами. Відозва царя неміло дїткнула Францію. Узнаючи status quo теперішних границь європейских держав Франція мусіла би виречи ся претенсій до Альзасії і Лїотарингії. Німецький цїсар Вільгельм виголосив звісну бесїду підчас побуту в Вєстфалії, в котрій сказав, що «приготованє і охоча до війни німецька армія є найліпшою запорукою мира»... і дав тим до пізнаня, що не думає зречи ся мілітарної цїхи своєї держави. Надто Німеччина в послїднім часі наблизила ся до Англії. Але і у Франції підносить голову вороже Росії сторонництво під проводом de Lapan-sant-a і пропаґує гадку сполучєня з Англією.

Про ювілейний дарунок для нашого цїсаря з окупованих країв Босни і Герцоговини подає Frankfurt Ztg. новий причинок. Ми вже подали вість про такий замір султана. Теперже-ж згаданий дневник каже, що цїсар Вільгельм, підняв сю гадку, щоби Австрія прийшла в стале посїданє тих країв. З нагоди цїсарского ювілею держави, що підписували берлінський трактат, мали би згодити ся на сю зміну. Німецький цїсар мав був звернути ся через адютанта гр. Мольткого до царя з тим предложєнем, але цар не хотїв пристати на таку зміну.

Новинки.

— За упокій бл. п. Кардинала Сембратовича в понедїлок 12 верєснє в Архикатедральній Церкві Св. ВМ. Георгія о годині 7½, відправить ся Служба Божа з панахидою, на котре то Богослужєне гр. к. уряд парохіальний при храмі св. Юра запрашає усіх вірних і почитателів бл. п. Сильвестра.

— Вісти з Львівської Архиепархії. Капеляном в дївочім заведеню сс. Василянок у Львові (на місцє о. Євгенія Гузара) іменованій єромонах Ч. св. В. В. о. Нєстор Весєлий. — Провізоричним катєхитом народних шкіл у Львові іменованій о. Богдан Копитчак, сотрудник в Болехова. — Сотрудництво в Болехові дїстав о. Ник. Винницький, завідатель Заланова. — О. М. Ваньо дїстав канон. інституцію на Заланів. — Декрет на катєхита народних шкіл в Терєбовли дїстав о. Волод. Соневицький. — Презенту на Глецаву дїстав о. Петро Єзерский.

— До рускої гімназії в Перемишлі записало ся в біжучім році шкільним 427 учеників. В приготівлючій класі є учеників 44, в I. класі 85, в II. класі 75, в III. класі 42, в IV. класі 53, в V. класі 34, в VI. класі 34, в VII. класі 29, в VIII. класі 31. Кляси I. і II. подїлено на два відділи. В порівнаню з тамтим роком фреквенция збільшила ся о 60 учеників.

— Віча економічні. В недїлю 10. верєснє устроє «Підгірська спілка» для торгівлі безрогами і худобою, два віча економічні, а то: в Дєлятині, в комнатах уряду громадского і в Тисьменичанах в комнатах каси задаткової «Віра».

— До бурси св. о. Николая в Перемишлі прийнято сєго року 82 учеників. Управу бурси повірив виділ Товариства о. Нєсторовичєви, котрий має там постійне поміщенє.

у материну кімнату ховати ся під крильцє своєї нєньки.

А вона, вернувши ся з церкви, де звичайно, як і по всяк час, і тепєр горячє молила ся, давно вже з спокійною совістю і легким серцем спала тихим, супокійним, правєдно-дитинячим сном. Міцний той сон обберіг її, не дав їй почути сєго, що діяло ся біля неї так близько, над самою головою, бо та кімната, де тепєр панувала смєрть, виходила одним своїм краєм як раз над ліжко, де Івґа спала.

XII.

Кинув ся Миколка до матері, обхопив ручєнятами її за шию, вправ головонькою на груди, припав і захлипав, заривав. Почув він тут себе зовсім безпечним, нічого він з нєнею не бояв ся. Попустив він волю виливати ся сльозам.

— Мамо, мамо, нєнєчко! вбили!.. Подушками... на голову подушками... Мене лєдві-лєдві... вже хотїли... — Прокинула ся Івґа перєлякана зі сну.

Не розбере вона з просонків, що воно біля неї пристало й вовтузить ся. Втямивши-ж, що

це син, троха заспокоїла ся, але доказів його вона ще не розібрала.

— Миколо, синку, чого ти? Що з тобою? Хто тебе злякав? Що тобі хто зробив?

— Вбили! вбили! задавили! — твердив той одно.

Здивувала ся вона тоді й вельми сколотила ся.

— Господи, що це з ним стало ся таке? Чого-б він? Що він верзе таке?! — гадала вона

— Миколо, що з тобою робить ся? Що ти кажеш! де вбили? кого вбили? Це щось таке тобі привєрзло ся. Страшний сон мабуть приснив ся, сполохав й розбудив. То нічого. Розбуркай ся й перєхрєсти ся, та промов молитву й все минєть ся!

— Ні-ні, не свило ся, я не сплю... Справді сам бачив, як вбивали... Там у тій горниці якісь два та батько задусили купця того доброго, пузатого і його візницю. Подушку на голову клали і сами сїдали і душили. Богацько грошій у руках держали. Мене вбачили. Мене хотїли, наміряли ся. Татко не дали мене. Вбили-б... Татко казали, кричали: повісять, задусять... мене... роз-

чипірять. Мамо, нєнєчко не кажіть, що вам сказав! Не кажіть, убють мене вони!

Слухаючи його Івґа все більш і більш перєняла ся дивом й страхом. Але й досі вона ще не зовсім няла віри словам сина. Все їй здавало ся, що щось та є інчє, що так налякало Миколу.

— Що таке?! Вбили?!.. Кажє з батьком хтось когось вбили? А батько щож? І його вбили? І Миколу хотїли? Батько не дав, сказав задусить, повісить. Що це він верзе за нісенітницю? — перебирала вона думками. — Господи, що з ним дїєть ся? Нєвжє це він занєдужав?! Атжє буває-ж, чула таке, така хороба, що балакають кат зна що! Миколо, ну, що бо ти кажеш? Чи ти тямить таки? Охани ся бо Бога ради!

— Ні-ні, я-ж не сплю, не сплю. Правду все кажє.

Дальше буде.

— Вість о скликаню галицького сойму в падо-
листі є неправдива. В рішаючих кругах справи тої
ще не обговорено. Годі припустити, щоби запа-
ла постанова скликаня сойму, а краввий виділ
не знав о тім нічого.

— Проф. Володимир Антонович відкрив в повіті
дубенським, варшавської губернії, кільканайцять
старинних городищ, з котрих значнійші під мі-
сточком Варковичами над рікою Стублом і два
в доріччю річки Збитинки, під селами Бударя-
жом і Слуйном. Проф. київського університету
відносить їх до XIII і XIV. віку, т. є. до епохи
князів удільних, що попереджали, як звісно, ча-
си Ягайлонів. Одно городище походить ще XI
віку і в старих літописях звало ся Мізоч малий.
В тім місці найдено також під прастарим, по-
валеним дубом старинний меч, котрого похо-
дження означив проф. Антонович з часів Сви-
дригайла, що при помочи німецького ордену во-
ював в тих сторонах з своїм братом.

— Огні. Дня 6-го вересня вибухнув пожар в
Долинянах, пов. рогатинського, і знищив ціле
майно 17 господарів. В огні згинула піврічна
дитина. Огонь підложили малі діти, бавлячи ся
сірниками. Шкода виносить 10.000 зр., обезпече-
на в незначній часті. — В Прусах, селі по-
віта самбірського, знищив огонь 15 селянських
загород з цілим сегорічним збором. Шкоди, о-
безпечені в малій часті, обчислюють на 6.100 зр.

— Почтова дефравдація. Перед тернопільським
судом присяжних відбула ся оноді розправа
проти Елисавети з Нітецьких Лещакової і єї чо-
ловіка Яна Лещака, обжалованих о дефравда-
цію з поштової каси, і засуджено першу на 1
рік а другого на 8 місяців тяжкої в'язниці. В р.
1896 отворено в Нижборзі новім, пов. Гусятин,
почту і іменовано експедиторкою Елисавету Ні-
тецьку. Єї винагорода виносилла 150 зр. і 40 зр.
на помешканє, опал і освітленє і канцелярийні
додавки. Позаяк так незначна пенсія не могла
вистарчити на удержанє єї і служниці, то п.
почтмайстриня заглядала від часу до часу до
почтової каси. Відтак зачала виставляти Ні-
тецька підроблені перекази почтові на імена ріж-
них знайомих осіб і в протягу року спроневи-
рила з поштового скарбу суму 6260 зр. Пома-
гали їй в тих операціях єї чоловік Ян Лещак,
народний учитель з Нижборга, Павло Станкевич,
возьний одного тернопільського банку, єго жінка
Франциска і жид з Тернополя Ізаак Нахт.
В цвітні сего року, коли надужити мали вийти
на яву, Ян і Елисавета Лещаки утекли за гра-
ницю з наміром удати ся до Америки; але в
Бремі їх приловлено. Найдено при них ще звиш
3000 зр. готівки. При засуді обох головних ви-
новників прочих обжалованих увільнено.

— З'їзд лікарів і натуралістів відбуває ся на
днях в Києві; число учасників з'їзду виносить
около 1.300 осіб.

— Европейске військо на міру. Один англійський
статистик задав собі праці обчислити, яку про-
сторонь заняла би ціла армія Європи, наколи-б
єї уставлено в простих рядах з возами амуні-
ційними, ладунками, гарматами і цілим табор-
ом. Покрила би она ні більше ні менше ли-
ше 250 миль довжини. Коли-б сему війську зве-
лено перейти через одно місце, то ідучи днем і
ночю, переходило би туди цілий рік.

— Чоловік що вірить в свої сили. У Відні
обходив сими днями столітні уродини тамошний
артист Август Енге, котрий завсїгди, через ціле
своє житє вірив в свої сили і своє щастє. В мо-
лодім віку здавало ся єму, що він до всего має
талант, отже старав ся всего научити ся і аж
до пізної старости був малярем, співаком і пи-
сателем. Робив вейлякі рисунки для цісарского
двору і тим собі заробляв, а коли дохід був
малий, то він виступав в концертах яко співак;
коли ж то не поплачувало, то він малював пор-
трети. Маючи вже 80 літ, давав він концерт
в тім переконаню, що все ще має щастє, бо
мимо такої старости мав голос обнимающий
півтора октави. Енге виступав також яко літе-
рат. В своїм 86-ім році написав він ще книжку,
в котрій на заголовку помістив такі слова: По-
заяк мені вже не довго жити, то спішу ся ви-
друкувати отсю книжку для добра людского.
Від того часу минуло вже 14 літ, а Енге здоров
і кріпкий дожив 100 літ.

— Підозрілі дорогоцінності. Перед кількома
днями придержала ярославска поліція Мальцю
Рапапорт, 21-літню жидівку з Дрогобича. При
арештованій найдено ріжні дорогоцінності, між
іншими: пару золотих ковтків з діамантами
вартости 600 зр., великий золотий перстень з
брилянтам вартости 250 зр., другий вартости
100 зр., два менші вартости 50 зр. і ин. Она
каже, що одержала ті дорогоцінності від Руму-

на Михайла Александрі з Галача, з котрим в
липпи с. р. їздила до Парижа, Женеві і Відня,
звідки Александрі відїхав на Краків, Перемишль
і Львів до Галача, а она задержавши ся кілька
днів в Перемишлі, приїхала до Ярославя. Яро-
славський суд зарядив доходження, чи ті дорого-
цінності не походять случайно з крадежий між-
народної шайки злодіїв.

— Виновником скритоубийства, довершеного
коло залізничного шляху між Золочевом і Воро-
няками — о чім ми сими днями доносили — є
війт з Вороняк Мацько Солтовський, котрий вже
находить ся в руках суду. Убитий Панкевич,
син міщанина з Золочева, мав 25 літ, був по-
рядним чоловіком і зятем Солтовского, з ко-
трого дочкою оженив ся лише що коло Зелених
свят. Панкевича пострілено з револьвера, який
найдено у єсеїда Солтовского, муляря, а крім
того пробито єго два рази ножем, при чім не
обійшло ся без борби межі убийником і жерт-
вою. Відтак облив убийник трупа нафтою і під-
палив одїж, в наслідок чого убитому обгоріли
цілком руки і ноги. Солтовський був 30 літ вій-
том в Вороняках. Причиною того убийства були
мабуть маєткові спори.

— Сумна пригода. Двох студентів краківських
шкіл, Тадей Паліца з III. кл. школи реальної, і
Лев Шляпак з школи промислової, вийшло з
Кракова в четвер на прохід за звиринецький мо-
настир за місто. Паліца ував зі скаля, на кіль-
канайцять метрів високої, на каміне і потовк ся
сильно. Єго товариш удав ся сейчас до міста
по поміч, але коли пораненого Паліцу привезено
до шпиталю і зложено на ліжку — хлопєць від-
дав духа.

— Смерть задля льотерії. Числова льотерія,
се одинока в Австрії газардова гра, що єї взя-
ли під свою опіку ц. к. заколи і витягають з
неї для себе зиски (около 8 мільонів річно). Чи
се совістно киристати з легкодушности, а вла-
стиво з біді горожан, о тім говорять рік-річно
в радї державній старенький посол Розер, ко-
трий під тим взглядом виробив собі навіть сла-
ву. В 1894 р. обходив він 25-літній ювілей сво-
го постійного, щорічного домаганя знесеня чи-
олової льотерії, хоч на жаль до нині не досягнув
ніякого успіху. А тимчасом жертви сего нена-
ситого змня множать ся. Ось стало ся на
днях у Відні. Фахові льотерійники «узнали з
нагоди цісарского ювілею числа 30, 90 і 4.» ю-
вілейними «і ставили їх цілий сей рік на ві-
денську льотерію. В суботу згадані три номери
дійсно вийшли і многі повигривали амба і тер-
на, а льотерійна каса втратила величезні суми.
Жінка одного віденського столяря, 35-літна
Франциска Ш., належала також до тих ювілей-
них граців, але случай хотів, що на послідне
тягненє віденської льотерії она як раз не по-
ставила, бо забракло грошей. Можна собі пред-
ставити розпуку сеї жєнщини, коли довідала ся,
що «ювілейні номери» вийшли. Сказала до єу-
сїдів, що відбере собі житє, але ніхто в се не
вірив. Оноді повернув єї чоловік до дому і за-
став без житя. Нещастна жертва льотерії пові-
сила ся на тороках від запаски на клямці.

— Зниженє цін їзди за білети поворотні для
звиджующих виставу ювілейну у Відні. Від ц. к.
Дирекції залізниць державних одержуємо таке
оповіщенє: На час від 1-го вересня до 9-го жо-
втня с. р. знижено на всіх шляхах ц. к. австр.
залізниць державних, для удаючих ся на виставу
ювілейну у Відні, ціни білетів II. і III. класи
поїздів постійних і білетів II. і III. класи поїздів
особових о 25% на віддаленє понад 300 кіло-
метрів, а о 30% на віддаленє понад 500 кіло-
метрів. Се зниженє є важне тільки на шляхах ц. к.
залізниць державних, если отже у поодинокі
реляції входять шляхи інших залізниць (приват-
них) примінює ся повисше зниженє тільки до
дотичного шляху залізниць державної і то лиш
о стілько, о скілько стація виїзду ц. к. заліз-
ниць державних від найблизшої стації гранич-
ної, чужої залізниці (північної цісаря Фердинанда)
найменше о 300 кілометрів є віддалена. Во
виду того знижено ціну білетів поворотних до
Відня зі слідуючих стацій: Броди, Бучач, Черні-
віці, Чортків, Городок, Гадікальва, Галич, Гатна,
Гусятин, Іцкани, Калущ, Коломия, Львів, Ново-
селиця, Мідволочиска, Потуртори, Серет, Снятин,
Залуже, Станиславів, Стрий, Сучава, Тернопіль,
Теребовля і Золочів. Білети поворотні від висше
наведених стацій можна набути також на стаціях
лежачих перед ними, если доплатить ся заїзду від
тої стації, виїзду до найблизшої зниженєм
обнятої стації, належитість після тарифи
льокальної. Подорожний, котрий всїдає пр.
в Зборові, мусить купити там білет поворотний
з Золочева до Відня і білет додатковий зі
Зборова до Золочева і на-

зад після зниженої тарифи льокальної. Зни-
жені білети поворотні до Відня буде ся видава-
ти тільки тим подорожним, котрі рівночасно на-
будуть білет вступу на виставу по цінї 35 кр.
за штуку. Що до інших тут ненаведених реля-
цій позістає дотеперішня тарифа з 1. червня
1898 на дальше в силі.

— Бороди в дарунку. Звісно, такі вже часи,
що люди хотять конче чимсь незвичайним за-
являти другим свою прихильність, своє признанє
і то нераз при першій ліпшій нагоді; іменують
почетними членами, горожанами, дають дипльо-
ми, дарунки і т. д. Оттак хотіли і пожарники
в місточку Рібовіль у Франції почитати свого
команданта і заявити єму свою прихильність
при нагоді, коли єму уродив ся перший син.
Але як би то єго почитати? Почетного горо-
жаньства преці не можуть єму надати, бо они
не раді, а грошей не мають, щоби могли купити
якийсь дорогоцінний подарунок; отже пі-
шли до голови по розум і зробили так: Всі по-
жарники обголили собі бороди і з волосєя зро-
блено аксамитову подушцинку для новонародже-
ного. На другий день побачили жителі міста,
як сторожа пожарна, обголена до чиста, маше-
рувала через місто з незвичайним дарунком до
дому свого команданта, несучи для єго сінка
не лиш подушцинку з борід, але й диплом по-
четного члена міської сторожі пожарної для
маленького хлопятка в колісці. Командант сто-
рожі пожарної був, кажуть, дуже урадований
сею незвичайною прихильністю і жертволю-
бивністю своїх пожарників.

— Померли: О. Іван Боярський, парох Гу-
сятина, дня 8. вересня с. р. Був се емігрант з
холмської єпархії і по конєць свого житя не у-
знавав Русинів за нарід, лише Поляків, Моска-
лів і т. д. Покійний держав себе за одинокого
католика в цілій Галичині. — О. Константин
Чепіль, приходник з Кропивнику, калуського
деканата, дня 6. вересня, в 69. році житя, в 49.
святцєнства.

Телеграми.

Прага, 10. вересня. Narodni Listy доносять,
що поє. Яворского покликано до Відня, щоби
скликати засіданє виконуючого комітету і пар-
ламентарної комісії правиці. Ті засіданя мають
відбути ся перед заповідженою на 18. с. м. кон-
ференцією ческих послів в Празі.

Відень, 10. вересня. Fremdenbl. доносить,
що комісар староства в Бялій в неприсутности
тамошного старости інтернував послів-Стоялов-
ців Кубіка і Забуду, заказуючи їм видалати ся
з місця своєї приналежности під загрозою 1000
зр. взглядно місяця арешту. Однак намістник
Пінівський, довідавши ся про те, казав цофнути
се розпорядженє рескриптом з дня 25 серпня.

Париж, 10. вересня. Припущєня про учечу
майора Естергазого набирають правдоподобно-
сти. До тепер ніхто не знає, де він дів ся. Пі-
сля послідних вістей мав вчєра Естергази при-
їхати до Остенди.

Царгород, 10. вересня. З Крети доносять,
що вчєра Кандия горіла дальше. Англійський
командант бомбардував місто на ново. З Мальти
було 250 англійських жовнірів, однак не могли
дістати ся до міста.

Канєа, 10. вересня. Адмірالی зажадали за-
іменованя сталого губернатора для острова і
відкликаня турецких війск з Крети.

Рим, 10. вересня. На Крету вислано один
баталіон піхоти з гарнізону в Неаполі.

Кандия, 10. вересня. Адмірالی звернули ся
до всіх командантів турецких війск з жаданєм,
щоби безпроводочно (до 5. год. вчєра пополудни)
зложили оружє. В разі непослуху зачнуть на
ново бомбардувати місто.

Кандия, 10. вересня. Один воєнний кора-
бель відплив звідси до Ретимна, де правдопо-
добно також вибухли розрухи.

Веснянки
прищипки, утробяні плями вигубляє успішно
вдуже короткім часі, від давна випробований

Creme Iris
161 50-? Д-ра Whytt'a
Ціна слоїка з приписом ужитя 80 кр.
Тільки правдиві з підписом Д-ра Whytt'a.

Головний склад в антиці 164 197-?
Жигм. Рукєра
під „Срібним Орлом“ у Львові.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Світло церковне

впрот з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: **КАВУ** по 5 кіл. посылках почт. в цїні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах. 76—?

Горсети, рукавички, шельки підв'язки, бандажі ВСІХ СИСТЕМ

поручає

Г. ГАЛЯНТОВСКИЙ

У ЛЬВОВІ,

площа Бернардинська ч. 3.

12-40

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженем,

3% АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженем,

а всі інші находячі ся в обігу 4 1/2% Асигнати касові з 90-дневним виповідженем будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днев. речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня -1890.

Дирекція.

Цінники gratis i franco.

20% ДЕШЕВШЕ ЯК У ВІДНІ!
ДОСТАРЧАЄ ВСІЯКІ КАВЧУКОВІ ДРУКАРНІ ЧЕРЕНКОВІ ПЕРШЕ ГАЛ. ЗАВЕДЕННЯ РИТОВНИЧЕ ВАРСТАТ ДЛЯ ВИПРОВІВ З МЕТАЛОЮ, ЛИТИХ НАПИСИЙ, МАЛЯРСТВА ШИЛЬДІВ І ФАВР. СТАМПИ ЛІЙ КАВЧУКОВИХ І ПРОЧ.

!!ДРУКАРНІ ТАКОЖ З ЧЕРЕНКАМИ РУСКИМИ!!

ГЕНРИК ШАПІРА

Львів, ул. Коперника ч. 3.
(ПОБІЧ АПТИКИ ПЕТРА МІКОЛЯША). 146 21—24

РОБИТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ Емілії Соколовскої

у Львові, Ринок ч. 29., І. п.
приймає ласкаві замовлення і виконує їх густовно і по приступних цінах. 34-104
НАУКУ КРОЮ уділяє в осібних годинах.
Замісцеві панночки приймає наполе шане.

Веїякого рода інструмента музичні

найдешевше в виключнім фабричнім складі

І. Капралика у Львові.

147 Цінники даром. 20—24

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильніше увагляюване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Кн. I. В. Щурат: «Мої Листи (поезії)». — Кн. II. Едґар По: Новелі (в перекладі Ів. Петрушевича).

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: М. Заячківський, Львів, улица Зибликевича, число 34.

Рудольф Ачкевич

швець,

у Львові, улица Сикстуска ч. 23. (стара почта)

поручає готову обув свого виробу, переважно для духовенства і ПП. військових — приймає також замовлення всіякого рода так місцеві як і з провінції.

На міру вистане старий оказ.

201 37—52

КАІНІТ.

З поручення Високого Соїму урядив Краєвий Заряд продажі соли

склади каїніту

в слїдуючих місцевостях: в Білій, Белзі, Бохні, Бродах, Бжеску, Березові, Ходорові, Хшанові, Дембїци, Горлицях, Грибові, Ярославлі, Яслі, Яворові, Камінці Струмиловій, Кольбушовій, Кракові (Торговельний союз рільничих кружків ул. Пярска 4.), Кросні, Лимановій, Любачові, Львові (Торговельний союз для рільничих кружків і сільських склепів ул. Паньска 22), Ланьцуті, Мельци, Мостисках, Мисленичах, Новім Сончи, Олешницях, Перемишлі, Радехові, Раві, Рогатині, Розвадові, Ряшеві, Самборі, Сендзішові, Сіняві, Соколіві, Станиславові, Стрию, Тарноберегу, Тарнові, Вадовицях, Величчі, Золочеві і Жидачеві.

Ті склади получені з краєвими заступництвами продажі соли і заосмотрені таблицями і краєвим гербом.

Склади обовязані продавати каїніт у всякій жаданій скількості, почавши від 1 сотн. метра і без всяких формальностей.

Вагонами доставляє каїніту без дочислювання провізії краєве бюро спедиції соли і каїніту в Калуші.

Се бюро, а так само і Краєвий Заряд продажі соли у Львові подає на жадане безплатно всякі виясненя, блянкети, карти замовлень і брошурку, обясняючу ужите каїніту. В тій брошурці подані також дати, з котрих кождий купуючий може без трудности сам обчислити, кїлько буде его коштувати жаданий каїніт. Такі брошурки можна також дістати в кождім Виділі повітовім.

Краєвий Заряд продажі соли (при Виділі краєвим) у Львові.

Вже появила ся з друку РУСКА КУХАРКА

або

Школа вареня по руски містить 41 знаменитих зуп. Веї печенї, які тільки можливі: Воліві, баранячі вепрові і т. д. Байцоване шинок, роблене знаменитих кишок і ковбас і т. п.

Мучні і яєчні страви

Блини — Пизи і т. п.

Знамениті рускі пироги печені з сиром, капустою і т. п.

Роблене вкусного набїлу і т. п.

Ціна 70 кр.

По надїсланю переказом 76 кр. висилає франко Друкарня народова Ст. Манецкого і Спілка, Львів. Готель Жоржа.

Зміна льокалю.

Заложена фірма в року 1877-ім

Вольф Кавфман

перенесла ся з улиці Трибунальскої ч. 1. на ул. Лукасїньского ч. 4. (площа Каструм), філія ул. Театральна 16.

Ново відкритий

СКЛАД МЕБЛІВ

також і випозичальня

заосмотрена в всіякі знаряди почавши від найбогатших до найскромнїйших. Цїлі урядженя для покоїв до спаня, салонів, Ідалень і др. — Меблї орїхові, ольхові, чорні, також зелїзані і гнуті, зеркала і т. д.

Цїни низькі і сталі.

З поважанем

В. Кавфман,

ул. Лукасїньского, ч. 1.

203 40—52

ЛЕВ НОВОСАД

(практикант віденьский)

у Львові, ул. Крута ч. 7.

виконує мужеску, дамску і діточу обув, також чоботи з холявами для духовенства по як найприступнїйших цінах

Рівнож приймає репарації кальшів. — З провінції вистане старий оказ на міру. 136 84—140

